

HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7
HR-10000 Zagreb
T: +385 1 4863 222
F: +385 1 4863 366

www.hzjz.hr

Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Zagreb, 27. 09. 2021.

DOBROVOLJNO CIJEPLJENJE DJECE PROTIV COVID-19 U DOBI 12 I VIŠE GODINA

Za cijepljenje djece **u dobi 12 i više godina** registrirana su dva cjepiva protiv COVID-19:

- Comirnaty proizvođača **Pfizer-BioNTech**
- Spikevaxproizvođača **Moderna**.

Oba cjepiva sadrže i temelje se na mehanizmu djelovanja jednolančane glasničke RNA: **mRNA cjepiva**.

Djeca imaju znatno manji rizik od teških oblika bolesti i smrti od COVID-19 nego odrasli. No, tijekom školske godine nužna su okupljanja i grupiranja djece i mlađih, što povećava rizik za širenje bolesti COVID-19. Omjer koristi i rizika cijepljenja djece u dobi 12 i više godina je povoljan, a snažnije preporučujemo cijepljenje djece koja pripadaju sljedećim skupinama:

1. Djeca i mlađi koji **zbog kronične bolesti** ili terapije imaju povećan rizik od težih oblika bolesti COVID-19. Bolesti i zdravstvena stanja koja mogu povećati rizik za teže oblike bolesti COVID-19 navedena su na poveznici: https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Bolesti_i_stanja_s_povecanim_rizikom_02_09_2020.pdf
2. Djeca i mlađi koji **dijele kućanstvo s osobama koje boluju od kroničnih bolesti** koje uvećavaju rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19. Posebno ako se radi o članovima kućanstva koji zbog zdravstvenih kontraindikacija ili dobi (jer su mlađi od 12 godina) ne

mogu biti cijepljeni, te kada je riječ o teško imunokompromitiranim članovima kućanstva neovisno jesu li cijepljeni, jer se kod njih očekuje slabije stvaranje zaštite nakon cijepljenja.

3. Učenici završnih razreda srednjih škola, uzimajući u obzir:

- za ovu dob uobičajene kontakte s više osoba,
- izazove organiziranja važnih životnih događaja poput državne mature, završnih ispita, prijemnih ispita, maturalnog putovanja, maturalne večere, norijade, proslave osamnaestog rođendana te
- važnost sudjelovanja na nastavi u učionici u što većem opsegu s obzirom da se radi o ključnoj točci (prekretnici) u obrazovanju.

4. Učenici određenih srednjih škola tijekom kojih učenici imaju:

- praktične oblike nastave koji podrazumijevaju kontakt s većim brojem ljudi poput zdravstvenih, ugostiteljskih, turističkih, trgovačkih, uslužnih i drugih smjerova obrazovanja,
- terenske i izvanučioničke oblike nastave koji uključuju kolektivni smještaj i boravak učenika.

5. Djeca/učenici smješteni u učeničkim domovima i u drugim oblicima kolektivnog smještaja.

Nadalje, cijepljenje preporučujemo svoj djeci i mladima u dobi 12 i više godina. Za dob nižu od 12 godina za sada nije registrirano niti jedno cjepivo, zbog čega se djeca mlađa od 12 godina ne mogu cijepiti.

ORGANIZACIJA CIJEPLJENJA:

Cijepljenje sve djece i mladih u dobi 12 i više godina je dobrovoljno.

Djeca odnosno njihovi roditelji za cijepljenje protiv COVID-19 trebaju se javiti nadležnom školskom liječniku, a mogu se koristiti i sve druge dostupne mogućnosti: punktovi za cijepljenje bez najavljivanja (popisi su objavljeni na mrežnim stranicama zavoda za javno zdravstvo), izabrani liječnik obiteljske medicine i sl.

Ravnatelji svih srednjih škola, a posebno ravnatelji srednjih škola u kojima se provode programi za koje je nužno omogućiti povećanu razinu sigurnosti od zaraze (programi iz točke 4.), kao i ravnatelji učeničkih domova trebaju se javiti nadležnom školskom liječniku odnosno zavodu za javno zdravstvo radi organizacije dobrovoljnog cijepljenja.

Učenici cijepljenju pristupaju sami uz pisano suglasnost roditelja/skrbnika (str. 4.) ili u pratinji roditelja/skrbnika, sukladno želji, odluci i mogućnostima roditelja/skrbnika i djeteta. Dolazak roditelja/skrbnika posebno potičemo ako oni sami još nisu cijepljeni, kako bi se cijepili zajedno sa svojom djecom. Punoljetni učenici mogu sami donijeti odluku o cijepljenju te se smatra da su suglasni s cijepljenjem svojim dolaskom/pristupanjem cijepljenju.

NUSPOJAVE CIJEPLJENJA I CJEPIVA:

Najčešće nuspojave koje se mogu javiti su blage i prolazne te nastaju zbog uboda na mjestu primjene i reakcije na stvaranje protutijela, a prolaze i bez posebnog liječenja, najčešće unutar 1-2 dana:

- Lokalne: bol, crvenilo, otekлина na mjestu primjene cjepiva
- Opće: umor, glavobolja, bol u mišićima, zimica, povišena temperatura

Zabilježeni su vrlo rijetki slučajevi miokarditisa i perikarditisa (upale srčanog mišića i srčane ovojnica) u adolescenata i mladih odraslih osoba i to češće nakon primanja druge doze jednog od dva mRNA cjepiva protiv COVID-19, Pfizer-BioNTech ili Moderna. Procjene učestalosti miokarditisa i perikarditisa razlikuju se ovisno o izvoru. Trenutno raspoloživi podaci za Sjedinjene Američke Države govore o 75 slučaja na milijun primjenjenih doza, dok je najveći rizik procijenjen na do 200 slučaja na milijun cijepljenih muških adolescenata u dobi 16 i 17 godina. Iako su neki slučajevi miokarditisa/perikarditisa združenih s cijepljenjem zahtjevali skrb u intenzivnoj njezi, prema za sada dostupnim podacima, a temeljenim na kratkom razdoblju praćenja, u većine osoba dolazi do povlačenja znakova bolesti i oporavka konzervativnim liječenjem. Podaci o mogućim dugoročnim posljedicama kao i o mehanizmu kojim cjepivo može uzrokovati miokarditis i perikarditis nisu još uvijek poznati. Američka agencija za lijekove i hranu (FDA) i Europska agencija za lijekove (EMA) zaključuju da koristi primjene dvije doze cjepiva premašuju rizik miokarditisa i perikarditisa u svim dobnim skupinama uključujući muške adolescente u dobi 16 i 17 godina.

Detalje o cjepivima možete pronaći u sažecima opisa svojstava lijeka: Cjepivo Comirnaty protiv COVID-19 (mRNA, modificiranih nukleozida), proizvođač BioNTech/Pfizer:

https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/comirnaty-epar-product-information_hr.pdf

Cjepivo Spikevax protiv COVID-19 (mRNA, modificiranih nukleozida), proizvođač MODERNA: https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/spikevax-previously-covid-19-vaccine-moderna-epar-product-information_hr.pdf

Poziv na dobrovoljno cijepljenje učenica i učenika protiv bolesti COVID-19 i informirani pristanak roditelja

Što je COVID-19?

COVID-19 je zarazna bolest uzrokovana koronavirusom SARS-CoV-2. Većina zaraženih ima blagu do umjerenu respiratornu bolest i oporavlja se bez posebnog liječenja. Međutim, svatko se može zaraziti, teško razboljeti ili umrijeti od COVID-19 u bilo kojoj dobi. Stariji ljudi i oni s kroničnim bolestima poput srčanožilnih bolesti, dijabetesa, kronične respiratorne bolesti ili raka imaju veću vjerojatnost da će razviti tešku bolest. Virus se širi iz usta ili nosa zaražene osobe malim česticama dok osoba kašљe, kiše, govori, pjeva ili diše. Cijepljenje je najbolja zaštita.

Cijepivo protiv COVID-19

Za cijepljenje djece u dobi 12 i više godina registrirana su dva cijepiva protiv COVID-19: Comirnaty proizvođača Pfizer-BioNTech i Spikevax proizvođača Moderna. Oba cijepiva sadrže i temelje se na mehanizmu djelovanja jednolančane glasničke RNA: mRNA cijepiva. Detalje o cijevima možete pronaći u Sažecima opisa svojstava lijeka objavljenim na mrežnim stranicama Europske agencije za lijekove (EMA): djelotvornost cijepiva Comirnaty u sprječavanju prve pojave bolesti COVID-19 nakon 7 dana poslije 2. doze u usporedbi s placeboom iznosila je 94,6%; djelotvornost cijepiva Spikevax u sprječavanju bolesti COVID-19, bez obzira na prethodnu infekciju, od 14 dana nakon 2. doze bila je 93,6%.

Kome preporučujemo cijepljenje protiv COVID-19?

Djeca imaju znatno manji rizik od teških oblika bolesti i smrti od COVID-19 nego odrasli. No, tijekom školske godine nužna su okupljanja i grupiranja djece i mladih, što povećava rizik za širenje bolesti COVID-19. Omjer koristi i rizika cijepljenja djece je povoljan. Cijepljenje preporučujemo svoj djeci u dobi 12 i više godina. Snažnije preporučujemo cijepljenje djece koja pripadaju sljedećim skupinama: 1. Djeca i mladi koji **zbog kronične bolesti** ili terapije imaju povećan rizik od težih oblika bolesti COVID-19; 2. Djeca i mladi koji **dijele kućanstvo s osobama koje boluju od kroničnih bolesti** koje uvećavaju rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19, posebno ako se radi o imunokompromitiranim članovima kućanstva; 3. **Učenici završnih razreda srednjih škola**, uzimajući u obzir organiziranje važnih događaja poput završnih ispita, prijemnih ispita, državne mature (pozitivni ne mogu pristupiti ispitu) te maturalnog putovanja, maturalne večere, norijade, proslave osamnaestog rođendana (pozitivni i u samoizolaciji ne mogu sudjelovati), te važnost sudjelovanja na nastavi u učionici jer cijepljeni ne podliježu samoizolaciji;

4. **Učenici određenih srednjih škola** s praktičnim oblicima nastave uz kontakt s većim brojem ljudi poput zdravstvenih, ugostiteljskih, turističkih, trgovачkih, uslužnih i drugih smjerova obrazovanja, kao i kod terenskih i izvanučioničkih oblike nastave; 5. Djeca/učenici smješteni u **učeničkim domovima** i u drugim oblicima kolektivnog smještaja.

Neke se osobe ne bi trebale cijepiti cijepivom protiv COVID-19 ili je cijepljenje potrebno odgoditi

- Osobe koje su imale reakciju opasnu po život na bilo koju komponentu cijepiva protiv COVID-19 ili na prethodnu dozu cijepiva protiv COVID-19, ne smiju primiti ovo cijepivo.
- Osobe koje imaju blage znakove bolesti u trenutku cijepljenja mogu se cijepiti. Kod ozbiljnije bolesnih osoba treba odgoditi cijepljenje dok ne ozdrave.

Koji su rizici cijepljenja?

Ovo je cijepivo u upotrebi širom svijeta i pokazalo se sigurnim. Najčešće nuspojave koje se mogu javiti su blage i prolazne te nastaju zbog uboda na mjestu primjene i reakcije na stvaranje protutijela, a prolaze i bez posebnog liječenja, najčešće unutar 1-2 dana. Ipak, bilo koji lijek može uzrokovati ozbiljan problem poput teške alergijske reakcije. Međutim, rizik razvoja ozbiljne nuspojave nakon primjene bilo kojeg cijepiva je izuzetno malen, a životno ugrožavajuće reakcije nakon cijepljenja su vrlo rijetke. U slučaju razvoja takvih reakcija, koje se obično dogode u roku od nekoliko minuta do nekoliko sati nakon cijepljenja, neophodno je zatražiti liječničku pomoć.

Zabilježeni su vrlo rijetki slučajevi miokarditisa i perikarditisa (upale srčanog mišića i srčane ovojnica) u adolescenata i mladih odraslih osoba i to češće nakon primanja druge doze jednog od dva mRNA cijepiva protiv COVID-19, Pfizer-BioNTech ili Moderna. Procjene učestalosti miokarditisa i perikarditisa razlikuju se ovisno o izvoru. Trenutno raspoloživi podaci za Sjedinjene Američke Države govore o 75 slučaja na milijun primijenjenih doza, dok je najveći rizik procijenjen na do 200 slučaja na milijun cijepljenih muških adolescenata u dobi 16 i 17 godina. Iako su neki slučajevi miokarditisa/perikarditisa združenih s cijepljenjem zahtijevali skrb u intenzivnoj njezi, prema za sada dostupnim podacima, a temeljenim na kratkom razdoblju praćenja, u većine osoba dolazi do povlačenja znakova bolesti i oporavka konzervativnim liječenjem. Podaci o mogućim dugoročnim posljedicama kao i o mehanizmu kojim cijepivo može uzrokovati miokarditis i perikarditis nisu još uvijek poznati. Američka agencija za lijekove i hranu (FDA) i EMA zaključuju da koristi primjene dvije doze cijepiva premašuju rizik miokarditisa i perikarditisa u svim dobnim skupinama uključujući muške adolescente u dobi 16 i 17 godina.

Cijepljenje provodi nadležni školski liječnik kojemu se možete obratiti za sve dodatne informacije:

INFORMIRANI PRISTANAK ZA CIJEPLJENJE PROTIV BOLESTI COVID-19: Ovime potvrđujem da sam upoznat/a s očekivanom djelotvornošću i mogućim nuspojavama cijepiva protiv COVID-19. Također, ovim potvrđujem da sam suglasan/na sa cijepljenjem.

Ime i prezime učenice/ka koja/i će se cijepiti.....

Potpis roditelja/staratelja, mjesto i datum .....

Učenici cijepljenju pristupaju sami s ovom pisanim suglasnosti roditelja/skrbnika ili u pratnji roditelja/skrbnika, sukladno želji roditelja/skrbnika. Punoljetni učenici mogu sami odlučiti o cijepljenju te se smatra da su suglasni s cijepljenjem svojim dolaskom/pristupanjem cijepljenju. Molimo da učenica/k sa sobom ponese zdravstvenu iskaznicu i iskaznicu o cijepljenju, med. dokumentaciju ukoliko boluje od kakvih bolesti, uzima lijekove ili je bilo na operativnom zahvalu. Sve napomene liječniku možete napisati ovdje: